

Van buurthuis naar wijkcentrum

beleidsnota buurthuiswerk

Amsterdam, 23 februari 2004

Wilma Strik

Met medewerking van:
Harold Hofstra
beleidsmedewerker gemeente Lelystad

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Stand van zaken	4
2.1	Interviews met de bestuurders van de buurthuizen	4
2.2	Interviews gemeentelijke organisatie	6
2.3	Resultaten uit de werkconferentie	6
2.4	De accommodaties	7
2.5	De financiën	7
2.6	Wettelijke regelingen	9
2.7	Gegevens uit wijkmonitor en omnibusenquête	10
3	Beleidskader	11
3.1	Uitgangspunten voor beleid	11
3.2	Buurthuiswerk in het kader van sociaal cultureel werk	11
3.3	Buurthuiswerk in het kader van vrijwilligersbeleid	12
3.4	Buurthuiswerk in het kader van wijkgericht werken	13
4	Voorstellen voor (nieuw) beleid	14
4.1	Doelstelling buurthuiswerk	14
4.2	Wat we willen behouden	14
4.3	Vernieuwing activiteitenaanbod	15
4.4	Samenwerking in de wijk	16
4.5	Ondersteuning vrijwilligers	17
4.6	Overige voorstellen	18
4.7	Evaluatie	19
4.8	Stappenplan uitvoering nieuw beleid	19
5	Mogelijke scenario's voor professionalisering	21
5.1	Financiering nieuw beleid	21
5.2	Aanhaken professionals	22
	Bijlagen	
Bijlage 1	Notulen discussie werkconferentie	25
Bijlage 2	Bevolkingsgegevens	28
Bijlage 3	Tabellen	29
Bijlage 4	Regelgeving	33
Bijlage 5	Monitoregegevens	35

1 Inleiding

'Wijkvoorzieningen kunnen een belangrijke rol spelen in het bereiken van sociale samenhang op wijk- en buurniveau' staat te lezen in het collegeprogramma 2002-2006 van de gemeente Lelystad. Naast wijkgericht werken wil het college van burgemeester en wethouders allerlei instellingen en verenigingen stimuleren hun activiteiten op 'de maat van de wijk' aan te bieden. In samenhang hiermee wordt gestreefd naar versterking en professionalisering van het buurthuiswerk. Professionaliseren wil zeggen dat er verbeterprocessen in gang worden gezet om de kwaliteit van het buurthuiswerk te verhogen.

In het werkprogramma 2002-2006 geeft het college aan dat het bij sociaal cultureel werk gaat om de versterking van het sociale weefsel. "Buurtcentra dienen zich te ontwikkelen tot laagdrempelige wijkgerichte voorzieningen waar alle wijkbewoners terecht kunnen voor activiteiten, sociale contacten en informatie. Ontmoeting is de kern van sociale samenhang, participatie en wijkgericht werken".

Het gemeentelijk beleid is erop gericht de sociale samenhang in de wijk te intensiveren. Inmiddels zijn er wijkposten geopend (vanaf 1997), worden per wijk voorzieningen voor jongeren gerealiseerd, bestaat er sportbuurtwerk en loopt er een project Brede School.

De buurthuizen dienen een rol te spelen in de sociale samenhang. Hoe die rol eruit moet zien, was nog niet duidelijk. Deze nota geeft hierop antwoord.

Werkwijze en leeswijzer

Bij het ontwikkelen van buurthuiswerkbeleid gaat het om een antwoord op de volgende vragen:

- Wat is de functie van het buurthuiswerk?
- Welke taken horen daarbij?
- Op welke wijze dienen het beheer en de exploitatie van de buurthuizen uitgevoerd te worden?
- Aan welke randvoorwaarden moet er voldaan worden?

De beleidsnota is ontwikkeld in samenspraak met belangrijke partners van de gemeente en de medewerkers binnen de gemeentelijke organisatie.

Er zijn gesprekken gevoerd met sleutelfiguren van verschillende organisaties, waaronder alle acht buurthuisbesturen. Er is een checklist ingevuld door de buurthuizen om inzicht te krijgen in het beheer en gebruik van de accommodaties, er is een werkconferentie georganiseerd en in de commissie Werk en Welzijn heeft een discussie plaatsgevonden over de toekomst van het buurthuiswerk. Tevens is schriftelijk materiaal (beleidsnota's, collegeprogramma etc.) geanalyseerd om belangrijke beleidsvoornemens te kunnen integreren in de nota.

2 Stand van zaken

De buurthuizen in Lelystad bestaan reeds vanaf het ontstaan van de stad. Alle buurthuizen vielen onder een koepelorganisatie, Stichting Buurtcentra Lelystad (SBL). In 1992 besluit de Raad de stichting op te heffen en de buurthuizen als zelfstandige stichtingen/ verenigingen verder te laten gaan. Een van de gevolgen van deze operatie is dat de sociaal cultureel werkers verdwijnen en sinds die tijd draaien de buurthuizen volledig op vrijwilligers. In Lelystad zijn acht buurthuizen. In de indeling die gebruikt wordt in wijkgericht werken (WgW) liggen de buurthuizen in de volgende wijken:

- 1 Stichting Buurtcentrum De Bever in de Waterwijk.
- 2 Stichting Buurtcentrum De Brink in de Boswijk.
- 3 Stichting Buurtcentrum De Dukdalf in de Kustwijk.
- 4 Stichting Buurtcentrum De Joon in de Zuiderzeewijk.
- 5 Stichting Buurtcentrum De Krakeling in de Atolwijk.
- 6 Stichting Buurtcentrum De Roef in de Schepenwijk.
- 7 Vereniging Buurtcentrum Het Palet in de Atolwijk.
- 8 Vereniging Buurtcentrum De Windhoek in de wijk Lelystad Haven.

In de Botter en het centrum is geen buurthuis gevestigd. In de Atolwijk bevinden zich twee buurthuizen. In de Landerijen zijn sociaal culturele activiteiten gepland maar het is nog niet duidelijk hoe deze gerealiseerd gaan worden.

2.1 Interviews met de bestuurders van de buurthuizen

Uit de gesprekken met de besturen van de buurthuizen blijkt dat de maatregelen, genomen door de gemeente in de jaren '90, nog steeds niet vergeten zijn. Met het wegvallen van de sociaal cultureel werkers werd een groter beroep gedaan op de vrijwilligers om het buurthuis goed draaiende te houden. De autonomie van de buurthuizen werd door de maatregelen versterkt en deze zelfstandigheid willen de bestuurders ook niet meer prijs geven. Het besturen van een buurthuis wordt als een zeer verantwoordelijke taak gezien die niet altijd gemakkelijk is. Toch is dit voor de huidige bestuurders geen reden om ermee te stoppen. Een enkeling vindt de financiële verantwoordelijkheid te groot omdat het lastig is voldoende inkomsten te verwerven om noodzakelijke verbeteringen door te voeren.

De drijfveer om actief te zijn en te blijven binnen het buurthuiswerk ligt in het feit dat men iets kan betekenen voor anderen. Wanneer de bezoekers tevreden zijn, geeft dat veel voldoening. Op de vraag of de buurthuizen weer professionals moeten krijgen wordt verschillend geantwoord. Sommigen staan er afwijzend tegenover, anderen willen weer terug naar de situatie van voor 1992 met een professionele coördinatiefunctie. De besturen willen het heft in eigen handen houden en zelf verantwoordelijk blijven voor het functioneren van de buurthuizen.

Dat dit laatste niet altijd even gemakkelijk is, komt met name door de afnemende beschikbaarheid van vrijwilligers. Sommige buurthuizen, met name De Joon, De Windhoek, De Bever en de Dukdalf, kunnen blijven draaien omdat een enkele bestuurder bereid is minimaal 30 uur per week te werken. Dit maakt de buurthuizen ook kwetsbaar. Wanneer deze mensen zouden wegval- len is de kans groot dat de buurthuizen niet meer naar behoren kunnen functioneren.

Voor een deel van de buurthuizen loopt de continuïteit van de activiteiten gevaar, omdat het potentieel aan vrijwilligers niet altijd gewaarborgd is. Ook dit maakt het voortbestaan onder de huidige condities kwetsbaar.

Over het functioneren van het buurthuisoverleg (voorheen voorzittersoverleg) dat 1x per zes weken plaatsvindt, zijn de meningen over het algemeen voorzichtig positief.

Men is van mening dat het overleg, waar ook de gemeente en de adviseur van Pluspunt aan deelnemen, meerwaarde kan hebben voor het functioneren van de buurthuizen en de onderlinge samenwerking.

Over de inzet van de adviseur buurthuiswerk is men tevreden. Alleen de beschikbaarheid wordt niet altijd toereikend genoemd. Alle buurthuizen vinden het belangrijk samen te werken met andere organisaties in de wijk. Samenwerking met de wijkpost zou voor de wijk en voor het buurthuis belangrijk zijn omdat ze elkaars positie kunnen verstevigen.

Maar de contacten met de Wijkpost, 3D, Stichting Welzijn Ouderen en Sportbuurtwerk zijn voornamelijk incidenteel. Een enkele keer worden er gezamenlijk activiteiten georganiseerd. Ten opzichte van 3D is men welwillend maar terughoudend omdat men niet overtuigd is dat activiteiten voor jongeren beheersbaar zijn. Kinderactiviteiten worden af en toe georganiseerd maar onvoldoende. Men geeft aan dat kinderwerk en jongerenwerk geen eenvoudige taak is en erg veel vraagt van vrijwilligers. Professionele ondersteuning wordt hierbij wenselijk geacht. Echt zicht op wat er speelt in de buurt en hoe de buurthuizen daarop in kunnen spelen is er niet. Activiteiten komen tot stand door de vraag van bezoekers naar activiteiten en de beschikbaarheid van vrijwilligers om deze activiteiten te begeleiden.

Over de samenwerking met de gemeente is men positief. De lijnen zijn kort en de communicatie verloopt daardoor goed.

Tabel 2.1 Overzicht vrijwilligers zomer 2003

buurthuis	aantal bestuursleden	aantal vrijwilligers	beheerder van buiten	behoefte aan professionele werkers?
De Bever	3	20	ja, W.I.W. er	ja
De Brink	7	40	wordt geworven	ja
De Dukdalf	5	5	ja, W.I.W. er	ja
De Joon	4	25	nee	nee
De Krakeling	4	50	ja, W.I.W er	ja
De Roef	3	21	ja, W.I.W er	ja
Het Palet	7	30	nee	ja
De Windhoek	7	20	nee	nee

Conclusie:

De besturen van de buurthuizen zijn enorm gemotiveerd en betrokken als het gaat om het in stand houden van de buurtcentra. Ze willen zelf het heft in handen houden (bewaren autonomie), dit is versterkt door de genomen maatregelen in 1992. Professionals mogen in ieder geval niet de zaak overnemen of gaan bepalen. Ze voelen zich verantwoordelijk voor het activiteitenaanbod en willen graag aan wensen voldoen. Samenwerking met andere organisaties die met name ook wijkgericht werken komt moeizaam tot stand. Goede contacten zijn eerder uitzondering dan regel. De kwetsbaarheid van de buurthuizen zit in de terugname van het aantal vrijwilligers en de beschikbaarheid van deze op de langere termijn. De vijf vrijwilligers in De Dukdalf is aan de magere kant.

Professionele ondersteuning voor bestuurders is er wel, maar niet altijd beschikbaar. Zicht op wat er speelt in de wijken is er onvoldoende. De buurthuizen opereren binnen de eigen accommodatie.

2.2 Interviews gemeentelijke organisatie

Er is waardering voor de inzet waarmee de vrijwilligers (besturen) het buurt-huiswerk in stand houden. Naast deze waardering worden er kanttekeningen gezet bij het huidige functioneren van de buurthuizen.

Men vindt dat er te weinig aandacht is voor een breder publiek.

De huidige activiteiten worden voornamelijk bezocht door een beperkt deel van de bewoners.

Samenspraak met allochtone groepen wordt onvoldoende geacht en jongeren worden moeilijk bereikt (14-21 jaar).

Het activiteitsaanbod laat weinig variatie zien en de kwaliteit zou omhoog moeten. Ook is de continuïteit niet altijd gewaarborgd.

Professionele inzet ontbreekt om de kwaliteit te garanderen en een gevarieerder activiteitenprogramma te realiseren.

Professionele coördinatie zou goed zijn, maar de buurthuizen zijn er tegen. De oude constructie hoeft niet maar er zou meer gebruik gemaakt kunnen worden van expertise bij anderen.

In ieder geval is een betere balans tussen vrijwilligers en professionals gewenst.

Over het buurthuisoverleg is men ook hier positief, het gaat steeds beter functioneren.

In sommige gevallen wordt er goed samengewerkt met SWOL en 3D. Aangegeven wordt dat er vanuit de wijkposten nog geen duidelijke afstemming is met de buurthuizen. Ook hier vindt men dat samenwerking tussen buurthuizen en wijkposten de positie van beiden in de wijk kan versterken.

De gemeente stuurt te beperkt het sociaal cultureel werk aan. Ook ontbreekt het de gemeente aan zicht op de vraag van bewoners naar sociaal culturele activiteiten. De wijkmonitor is een belangrijk instrument om in kaart te brengen wat er nodig is in een wijk.

Men vindt dat er veel gevraagd wordt van de besturen als het gaat om wettelijke regelgeving. Deze is ingewikkeld en de eisen die gesteld worden aan de accommodaties zijn verhoogd.

Conclusie:

De inzet van de vrijwilligers wordt zeer gewaardeerd. Professioneel sociaal cultureel werk wordt gemist om de kwaliteit van het aanbod te verhogen en de vrijwilligers te ondersteunen. Samenwerking met partners in het veld kan beter.

Vanuit de gemeente is er te weinig sturing en te weinig zicht op de vraag naar sociaal cultureel werk.

2.3 Resultaten uit de werkconferentie

Op 27 augustus 2003 is een werkconferentie, onder voorzitterschap van de portefeuillehouder buurthuiswerk, georganiseerd. De deelnemers aan deze conferentie vertegenwoordigden zowel professionele - als vrijwilligersorganisaties uit Lelystad als ook beleidsambtenaren. Leidraad van deze conferentie was het toekomstig functioneren van het buurthuiswerk.

Op de vraag aan alle deelnemers welke knelpunten en/of problemen zij ervaren in het functioneren van het buurthuiswerk werden 17 verschillende punten genoemd (zie bijlage 1 voor alle punten). Uit deze punten werd de deelnemers gevraagd prioriteiten aan te geven.

Hier worden de belangrijkste punten beschreven:

1 Professionele beheerder

Er wordt gepleit voor een professionele beheerder. De huidige beheerders zijn banenpoolers. Het merendeel van deze mensen vraagt van de besturen extra ondersteuning.

2 Professionele activiteitenbegeleiders

Er is aangegeven dat niet alle activiteiten door vrijwilligers alleen uitgevoerd kunnen worden. Activiteiten gericht op kinderen worden wel uitgevoerd maar te weinig.

Kinder- en jongerenwerk wordt ervaren als moeilijk en men heeft niet altijd de juiste ervaring en expertise in huis om dit te doen. Professionals zouden ook een rol kunnen spelen in vernieuwend aanbod en/of aanbod voor groepen die het buurthuis nu niet of nauwelijks bezoeken.

3 Integrale samenwerking

Alle deelnemers zijn het erover eens dat samenwerking tussen verschillende organisaties van belang is om een goed activiteitenaanbod te realiseren. Toch worden er te weinig initiatieven genomen om daadwerkelijk samen te werken. Men is geneigd geen poging meer te ondernemen als de samenwerking tegenvalt.

Vanuit de buurthuizen is men te weinig gericht op alle bewoners in de wijk en de behoefte die er is aan bepaalde activiteiten.

Men mist een verbindend element dat enerzijds de samenwerking tussen verschillende organisaties tot stand brengt en anderzijds samen met de buurthuizen een meer vraaggericht activiteitenaanbod vanuit de wijk tot stand kan brengen.

2.4 De accommodaties

Alle accommodaties zijn gemeentelijk bezit. De stichtingen huren de buurthuizen 'om niet' van de gemeente, de verenigingen betalen huur.

De gemeente is verantwoordelijk voor het groot onderhoud van de panden. Jaarlijks wordt er op de gemeentebegroting een bedrag voor onderhoud gereserveerd. Het klein onderhoud is de verantwoordelijkheid van de besturen van de buurthuizen. Dit onderhoud betalen zij uit eigen middelen.

Alle buurthuizen organiseren activiteiten voor volwassenen (zie bijlage 3). De Krakeling, De Roef en de Windhoek organiseren activiteiten voor allochtone bewoners. In de Windhoek is dit een Antilliaanse avond, in de Roef is er Nederlandse les en fietsles voor allochtone vrouwen en in de Krakeling organiseert men gymnastieklessen voor allochtone vrouwen¹. De Roef organiseert als enig buurthuis activiteiten voor rolstoelgebruikers. Het gebouw is rolstoelvriendelijk ingericht. Alle buurthuizen organiseren activiteiten voor kinderen. Dit varieert van een tot een aantal activiteiten per week, maar de meeste aandacht van de buurthuizen gaat naar activiteiten voor volwassenen.

Drie buurthuizen, De Joon, De Dukdalf en de Windhoek bieden onderdak aan een peuterspeelzaal. Deze peuterspeelzalen voldoen aan de verordening kinderopvang en worden ook gecontroleerd.

De accommodaties zijn niet altijd bezet (zie bijlage 3). Er is ruimte om meer activiteiten te organiseren. In de zomervakantie zijn de buurthuizen gesloten. Deze tijd gebruiken de buurthuizen om onderhoudswerkzaamheden uit te voeren.

2.5 De financiën

De accommodaties worden door de gemeente 'om niet' beschikbaar gesteld aan de zes stichtingen. De verenigingen betalen huur omdat een vereniging leden heeft en daarvan contributie ontvangt. De Windhoek heeft 233 beta-

Noot 1 Uit jaarverslagen 2002

lende leden (gezinnen) en het Palet 180.

De buurthuizen ontvangen inkomsten van de deelnemers aan de activiteiten, uit de bar, de verhuur aan derden en subsidies. Het groot onderhoud wordt uitgevoerd door de gemeente, de eigenaar van de panden. Het klein onderhoud dienen de buurthuizen zelf te financieren en uit te voeren. Grofweg is de buitenkant voor de gemeente en de binnenkant voor de buurthuizen.

De buurthuizen zijn verplicht jaarlijks een financieel en inhoudelijk verslag in te dienen bij de gemeente.

Tabel 2.2 Inkomsten en uitgaven 2002

buurthuis	Inkomsten	uitgaven	batig saldo	negatief saldo	eigen vermogen	reserveringen	ontvangen subsidies	huurkosten
De Bever	24.260	24.260	117		8.918	1.361	23.071	
De Brink	21.614	21.614	517		11.049	15.726	12.931	
De Dukdalf	18.333	18.333	695		720	12.267	14.201	
De Joon	13.608	13.608	392		11.427	24.417	14.123	
De Krakeling	30.574	30.574	486		11.724	18.223	18.413	
De Roef	21.006	21.006	913		4.664	20.859	15.031	
Het Palet	35.262	35.262		2.089			9.391	7.405
De Windhoek	44.631	44.631			4.133		11.967	9.159

Cijfers achter de komma zijn weggelaten vanwege overzichtelijkheid schema

Alle stichtingen laten hun jaaroverzicht opstellen door een accountantskantoor. De verenigingen stellen hun eigen jaarrapportage op. Uit de gegevens van de verenigingen valt niet op te maken hoe ze er financieel voorstaan op de langere termijn. De verstrekte gegevens zeggen alleen iets over het betreffende subsidiejaar. Het is geen totaalplaatje. De stichtingen hebben in 2002 geen verlies gedraaid, gezien het batig saldo. Door de ontvangen subsidie van het Prinses Julianafonds (€ 9.500,-) had de Bever wat meer financiële armslag. Zonder deze subsidie was het moeilijk geweest de keukenapparatuur te vervangen. Het Palet had in 2002 wat meer uitgaven dan inkomsten.

Conclusie:

In de tabel is goed te zien hoe financieel gezond de stichtingen zijn. De Dukdalf heeft maar een klein budget aan vermogen uitstaan en de Bever reserveert maar een klein budget. De Brink, De Joon, De Krakeling en De Roef zien er goed uit. De jaarverslagen van de stichtingen geven hierin een goed inzicht. Voor het Palet en De Windhoek is het niet inzichtelijk hoe zij er op de langere termijn voorstaan.

Tabel 2.3 Gemeentelijke subsidies 2003

buurthuis	bevoorschotting 90%
De Bever	13.448.
De Brink	13.448
De Dukdalf	13.448
De Joon	13.448
De Krakeling	13.448
De Roef	13.448
Het Palet	9.896
De Windhoek	12.095

Daar de stichtingen geen huur betalen, ontvangt de gemeente hierover geen inkomsten. De verenigingen betalen wel huur. Dit kunnen zij niet helemaal dekken uit de contributie van de leden. Het Palet ontving in 2002 € 1.293,- en De Haven € 1.221,- op deze post.

Voor het jaarlijks onderhoud van de welzijnsgebouwen is er op de gemeentelijke begroting een bedrag van € 131.112,- (excl.BTW) gereserveerd. Dit budget is bedoeld voor bouwkundig, installatie technisch onderhoud en uitvoering van werkzaamheden door derden en begeleidingsuren.

Voor het groot onderhoud wordt jaarlijks geld aangevraagd uit het fonds groot onderhoud gemeentelijke gebouwen. Afhankelijk van de toestand waarin de gebouwen verkeren en de status van het fonds wordt er een bedrag op jaarbasis gereserveerd. Dit betekent dat dit budget jaarlijks gewijzigd kan worden.

Vanuit het beheersysteem 'Nordinet' kan tot ca 10 jaar voor uit een prognose van groot onderhoud worden afgegeven.

Wijzigingen hierin hebben met name te maken met het gebouwenbestand, wijzigingen in beleid en regelgeving (legionella, brandveiligheid, milieusamenwerking), en het aanbrengen van extra voorzieningen zoals BAL, ITS, comfortwensen, rookwetgeving etc.

De laatste drie jaar zijn er nauwelijks verbouwingen gepleegd. In 2003 is de toiletruimte van De Brink aangepast en het magazijn verbouwd. Het buurthuis heeft dit deels zelf betaald.

In 2001 is de voormalige basisschool De Bolder verbouwd tot wijkcentrum. Deze verbouwing werd uit verschillende potjes gefinancierd.

Voor de professionele ondersteuning (30,5 uur per week) van de buurthuisbesturen geeft de gemeente subsidie aan Pluspunt; dit is begroot op € 51.000,-.

De subsidies, zoals aangegeven in bovenstaande tabel, ontvangen de buurthuizen van de gemeente om activiteiten uit te voeren.

Overige subsidies in 2002;

De Bever en De Joon ontvingen een bijdrage uit het Julianafonds en De Kraling ontving van de gemeente subsidie voor het peuterspeelzaalwerk en het geven van taallessen.

De Roef ontving subsidie van het Wilhelmina Kinderfonds.

Tabel 2.4 Gemeentelijke begroting buurthuiswerk

uitgaven		inkomsten	
subsidie aan buurthuizen	114.088 (100%)	huurinkomsten	16.564
reservering groot onderhoud	131.112		
adviseur buurthuiswerk	51.000		
schoonmaakkosten			
totaal	296.199		16.564

Kosten steunpunt vrijwilligers is niet meegenomen. Het steunpunt werkt voor ALLE vrijwilligers(organisaties) in Lelystad. De kosten voor de ambtelijke organisatie zijn niet opgenomen.

Conclusie:

De gemeente besteedt gemiddeld per buurthuis € 37.025,- Inkomsten heeft de gemeente uit de huur van het Palet en de Windhoek.

2.6 Wettelijke regelingen

Het kabinet heeft, vooral na de rampen in Enschede en Volendam, de wetgeving rond met name de veiligheid van gebouwen aangescherpt.

De buurthuizen dienen te voldoen aan deze en andere regelgeving (zie bijlage 4). Voor de buurthuisbesturen is dit een enorme verantwoordelijkheid en een hele klus om aan alle regelgeving te voldoen. Ze moeten daardoor extra in-

vesteren en het kost veel tijd om alles volgens de voorschriften te regelen. Sommige regelgeving is tegenstrijdig aan elkaar en het is dan niet mogelijk aan de eisen van de verschillende handhavers te voldoen. Het gaat om de volgende regelgeving: Buma-Stemra muziekrechten, sociale hygiëne, drank en horecawet, project BAL, rookbeleid, ARBO wet. Voor de Joon, De Windhoek en De Dukdalf komt daar de verordening peuter- speelzalen bij.

2.7 Gegevens uit wijkmonitor en omnibusenquête

In 2001 is per wijk een wijkmonitor² gehouden. Alleen Lelystad Haven en Botter ontbreken omdat er nog geen wijkposten waren. Op grond van de aanbevelingen die door bewoners gedaan zijn op het onderdeel maatschappelijke participatie kunnen er per wijk aandachtspunten voor het buurthuiswerk gevonden worden. In bijlage 4 zijn kort per wijk de aandachtspunten opgenomen.

In de Omnibusenquête van 2001 zijn geen vragen gesteld die direct betrekking hebben op het buurthuisaanbod.

Uit de enquête blijkt dat wijkbewoners in alle wijken ontevreden zijn over voorzieningen voor jongeren en voor ouderen. Gemiddeld komt de score voor heel Lelystad uit op 21% voor jongeren en 32% voor ouderen. Een score van 100% betekent dat men zeer tevreden is. De gemiddelde score op buurtvoorzieningen in heel Lelystad komt uit op een cijfer van 6,4. In bijlage 4 zijn de scores per WgW wijk opgenomen.

Noot 2 zie bijlage 5

3 Beleidskader

Om toekomstig buurthuiswerkbeleid te kunnen formuleren is het noodzakelijk die invalshoeken te belichten die direct van invloed zijn op de gewenste situatie en positie van het buurthuiswerk.

Als eerste gelden de uitgangspunten zoals die door het college van Lelystad zijn geformuleerd in het collegeprogramma 2002-2006:

- Het bevorderen van sociale zelfredzaamheid en participatie van burgers.
- Het vergroten van de betrokkenheid van bewoners bij de wijk en de stad.
- Het bieden van een sociale infrastructuur.

Ten tweede valt buurthuiswerk onder de noemer sociaal cultureel werk. De vraag die beantwoord moet worden, is wat sociaal cultureel werk inhoudt en wat hiervan van toepassing is of zou moeten zijn op het buurthuiswerk in Lelystad.

Ten derde is het van belang het buurthuiswerk te belichten vanuit het vrijwilligersbeleid. Immers, de huidige buurthuizen worden door vrijwilligers gerund. Het gemeentelijk vrijwilligersbeleid heeft invloed op het functioneren van de vrijwilligers in de buurthuizen.

Ten vierde is het buurthuiswerk een belangrijke (sociaal maatschappelijke) component in het wijkgericht werken. De vraag die vanuit wijkgericht werken beantwoord dient te worden is; wat is de functie van het buurthuiswerk in deze context?

3.1 Uitgangspunten voor beleid

Het bevorderen van sociale redzaamheid en participatie heeft betrekking op het vermogen van individuen en/of groepen om verbanden aan te gaan en het evenwicht te vinden tussen de eigen leefomgeving en de maatschappij. Participatie van burgers is van belang om sociaal isolement en sociale uitsluiting te voorkomen.

Met de principiële uitspraak om de algemene voorzieningen en instellingen voor alle bevolkingsgroepen toegankelijk te maken en te houden, geeft het college aan dat ze het belangrijk vindt dat iedere inwoner van Lelystad moet kunnen deelnemen aan het maatschappelijk verkeer. Met name kwetsbare groepen verdienen hierbij de aandacht.

Betrokkenheid van bewoners bij de eigen wijk en de stad. Hierbij wil de gemeente bewoners meer zeggenschap geven over de eigen leefomgeving. Ook hier is participatie het sleutelwoord. Voor het college is hierin het leidend principe dat de samenleving en de organisaties tevreden zijn.

De sociale infrastructuur levert een bijdrage aan het versterken van de sociale samenhang. Deze sociale infrastructuur bestaat uit voorzieningen en diensten op een breed terrein waaronder welzijn, werk en onderwijs. De buurthuizen maken onderdeel uit van de sociale infrastructuur en zijn dan voor een deel verantwoordelijk voor het realiseren van sociale samenhang.

3.2 Buurthuiswerk in het kader van sociaal cultureel werk

De welzijnssector omvat de werksoorten sociaal cultureel werk, het peuterspeelzaalwerk, het jeugd- en jongerenwerk, het ouderenwerk en het opbouwwerk.

Deze worden ook wel de kernexpertise van de sector genoemd.

Binnen de sector kan ook sprake zijn van meerdere werksoorten zoals het algemeen maatschappelijk werk.

Een belangrijk deel van de sociale infrastructuur wordt door de sector ingevuld, waaronder het sociaal cultureel werk. *Als de kernexpertise van het sociaal cultureel werk geldt in het algemeen: het werken aan persoonlijke sociaal culturele vorming en gemeenschapsvorming via ontmoeting, ontspanning en ontplooiing.*

Persoonlijke sociaal-culturele vorming heeft te maken met het versterken van sociale competenties in meervoudige leefsituaties en het kennismaken van allerlei cultuuruitingen, dit alles op een laagdrempelig niveau, waarbij personen elkaar feitelijk ontmoeten.

Bij gemeenschapsvorming is het sociaal cultureel werk gericht op zowel het sociale leefklimaat van dorp, buurt, wijk of gemeente als op groeperingen. Het sociale leefklimaat van woongebieden kan sterk verschillen. Het sociaal cultureel werk zal daarop ook verschillend moeten reageren, maar zich vooral moeten richten op het faciliteren en bevorderen van gezamenlijke activiteiten van bewoners.

In landelijke discussies wordt er meestal vanuit gegaan dat het sociaal cultureel werk uitgevoerd wordt door professionals die voor een niet onbelangrijk deel gesteund worden door vrijwilligers.

Vrijwilligers worden in toenemende mate verantwoordelijk geacht voor het aanbod van sociaal culturele activiteiten. Daarnaast worden zij als ambassadeurs gezien omdat zij allerlei contacten in de wijk hebben of uit een specifieke doelgroep komen. Van vrijwilligers mag niet verwacht worden dat zij een goed zicht hebben op de verscheidenheid aan behoeften en aangrijpingspunten voor dienstverlening vanuit het sociaal cultureel werk (vgl. Hortulanus-stadssocioloog).

3.3 Buurthuiswerk in het kader van vrijwilligersbeleid

In haar nota 'Een punt van steun' geeft de gemeente aan dat de kwaliteit van de uitvoering van gemeentelijk beleid sterk afhankelijk is van de mogelijkheden en onmogelijkheden van de vrijwilligersorganisaties.

De definitie van vrijwilligerswerk die door VWS gehanteerd wordt en door de gemeente is overgenomen luidt:

Onbetaalde werkzaamheden van de vrijwilliger, die dit in enig georganiseerd verband en ten behoeve van anderen en/of de samenleving onbetaald en op vrijwillige basis verricht, welke een bijdrage leveren aan de gemeenschap. Vrijwilligerswerk is meestal plezierig om te doen, maar niet vrijblijvend; zowel de instelling als de vrijwilliger hebben rechten en plichten.

Pure vrijwilligersorganisaties hebben hun eigen dynamiek. Aan dergelijke organisaties mag je niet zoveel eisen stellen als aan een professionele organisatie. De autonomie van een vrijwilligersorganisatie kan het aantrekkelijk maken om vrijwilligers te motiveren en aan te trekken.

Het buurthuiswerk in Lelystad ontkomt niet aan landelijke trends en ontwikkelingen in het vrijwilligerswerk. De nieuwe vrijwilliger is moeilijk te vinden en te binden. Het liefst wil hij zich inzetten voor kortlopende projecten dan voor jarenlange verplichtingen.

Jongeren in Lelystad doen iets minder aan vrijwilligerswerk dan andere doelgroepen. Allochtonen zijn met name actief binnen religieuze, sociaal-culturele en zelforganisaties. De gemeente vindt het wenselijk dat vrijwilligerswerk een afspiegeling laat zien van de multiculturele stad. Tevens vindt ze het belangrijk dat het vrijwilligerswerk zich kan ontwikkelen en vernieuwen.

De kerntaken die geformuleerd zijn voor het steunpunt vrijwilligerswerk voorziet in een belangrijke ondersteuning van en voor vrijwilligers (organisaties).

3.4 Buurthuiswerk in het kader van wijkgericht werken

De doelstelling voor wijkgericht werken is in Lelystad als volgt geformuleerd:

Het komen tot een integrale aanpak op buurtniveau van alle taken, die het woon- en leefklimaat beïnvloeden met een nadrukkelijke bijdrage van de inwoners, instellingen en bedrijven in de buurt.

Er zijn acht wijkposten operationeel.

De wijkteams zijn samengesteld uit professionals vanuit de gemeente, de politie, woningcorporaties en het welzijnswerk. De buurthuizen maken geen onderdeel uit van de wijkteams.

Bewoners zijn georganiseerd via de wijkraden waarvan er acht actief zijn. De wijkraden zetten zich in voor verbetering van de leefbaarheid in de wijk.

De Brede school, bij uitstek een manier om op buurt- en wijkniveau een bijdrage te leveren aan de leefbaarheid, mag naast het buurthuiswerk niet ontbreken als belangrijke ontwikkeling in een wijkgerichte aanpak.

Vanuit het wijkgericht werken wordt een wijkmonitor afgenomen. In 2000 is er een uitgevoerd en nu wordt aan de opvolger gewerkt. De wijkmonitor is van belang om in kaart te brengen wat nodig is in een wijk.

In de diverse rapportages wijkgericht werken wordt de rol voor het buurthuiswerk niet ingevuld. Wel dat die er moet zijn.

4 Voorstellen voor (nieuw) beleid

4.1 Doelstelling buurthuiswerk

Is het noodzakelijk als gemeente om te investeren in sociaal culturele activiteiten en dit niet over te laten aan particulieren en commerciële instellingen? Er zijn belangrijke argumenten om sociaal cultureel werk in stand te houden en de kwaliteit te verbeteren.

In deze tijd zijn er nog steeds mensen voor wie de mogelijkheden voor ontmoeting, ontspanning en ontplooiing beperkt zijn. Zij zijn gebaat bij laagdrempelige ontmoetingsruimten en culturele activiteiten in de eigen woonomgeving. Ook heeft het sociaal cultureel werk een belangrijke taak als ontmoetingsfunctie in het kader van sociale integratie van groepen mensen. Voor veel gemeenten is dit voldoende argumentatie om te investeren in sociaal cultureel werk.

Door het formuleren van een doelstelling voor het buurthuiswerk geeft de gemeente aan wat de bijdrage van de buurthuizen moet zijn in de wijken van Lelystad. De doelstelling geldt voor alle buurthuizen in de gemeente. De doelstellingen van de individuele buurthuizen zijn ondergeschikt aan de gemeentelijke doelstelling.

Het buurthuiswerk heeft twee belangrijke taken:

- Een ontmoetingsfunctie voor bewoners in de wijk. Bewoners van alle leeftijden en sociaal maatschappelijke achtergrond komen elkaar tegen in het buurthuis. Een middel om de toegankelijkheid voor alle bewoners te realiseren is de diversiteit van het activiteitenaanbod.
- Bijdrage aan het sociale leefklimaat. Weten wat er speelt in de buurt en daarop kunnen anticiperen door bijv. een aanbod voor speciale groepen en/of een bijdrage leveren aan activiteiten voor de hele wijk door bijv. het bieden van faciliteiten.

De doelstelling wordt als volgt geformuleerd:

Het werken aan persoonlijke sociaal culturele vorming en gemeenschapsvorming via ontmoeting, ontspanning en ontplooiing
---

De doelstelling past in de beleidsvoornemens van het college waarin participatie van individuen aan het maatschappelijk verkeer en de bijdrage vanuit het buurthuiswerk aan de sociale infrastructuur leidend zijn.

4.2 Wat we willen behouden

Begin jaren '90 zijn de buurthuizen (gedwongen door bezuinigingen) als autonome stichting of vereniging verder gegaan. Gezien de huidige situatie waarin de buurthuizen verkeren kan gesteld worden dat de vrijwilligers waardering verdienen doordat ze de buurthuizen in stand hebben gehouden en jaarlijks activiteiten aanbieden aan groepen bewoners. Ook zijn ze in staat gebleken de buurthuizen financieel gezond te houden. Ondanks dat er ook een aantal knelpunten zijn die aandacht behoeven (terugloop vrijwilligers en beperkt activiteitenaanbod) is er op dit moment (nog) geen reden om een andere organisatiestructuur te kiezen.

Als het voortbestaan van het buurthuiswerk in de nabije toekomst belemmerd wordt door het gebrek aan vrijwilligers, zal de gemeente per buurthuis een beslissing moeten nemen over het voortbestaan hiervan.

Mogelijke opties zijn het inzetten van betaalde krachten als vervanging van de vrijwilligers, het sluiten van het buurthuis of anders.

- De bestaande buurthuizen blijven autonome stichtingen/verenigingen gerund door vrijwilligers.
Dat houdt in dat de besturen verantwoordelijk blijven voor een gezonde bedrijfsvoering. De gemeente blijft verantwoordelijk voor groot onderhoud en de buurthuizen voor klein onderhoud.
- Het buurthuisoverleg blijft bestaan om:
  - samenwerking tussen de buurthuizen te bevorderen;
  - afstemming tussen gemeentelijk beleid en het buurthuiswerk te realiseren;
  - de ondersteuningsbehoefte van de besturen centraal op te pakken en te regelen (bijv. wettelijke regelgeving).
- De ondersteuning van de besturen door de adviseur buurthuiswerk blijft bestaan. De functie en taken van de adviseur dienen helder omschreven te worden.

4.3 Vernieuwing activiteitenaanbod

De buurthuizen bieden naar eigen inzicht en capaciteit activiteiten aan. Het aanbod voorziet in een bepaalde vraag naar activiteiten. Het is aan de besturen om die activiteiten aan te bieden die door bewoners gewild zijn en die ook voldoende deelnemers trekt. Toch is gebleken dat de buurthuizen niet volledig in staat zijn een deel van de gewenste activiteiten aan te bieden. Dit komt enerzijds doordat vrijwilligers de activiteiten moeten uitvoeren (te weinig capaciteit of te weinig competent) (zie ook punt 4.4) en anderzijds dat de besturen onvoldoende zicht hebben op ontwikkelingen in de wijk (zie ook punt 4.5).

Door het vrijwillige karakter van de buurthuizen is dit niet oplosbaar zonder inzet van derden. Van het buurthuiswerk wordt meer verwacht dan door de vrijwilligers gerealiseerd kan worden. Naast de inzet van de vrijwilligers is het onvermijdelijk om professionals in te schakelen om de doelstelling van het buurthuiswerk te realiseren.

Lelystad is een kinderrijke gemeente (zie bijlage 1). De meeste kinderen wonen in de Schepenwijk, op afstand gevolgd door de Atol en Zuiderzeewijk. Volgens de prognose vindt er in bijna alle wijken een gelijke toename plaats van het aantal kinderen. Met uitzondering van de Boswijk, hier neemt het aantal kinderen af. In de Atol- en Zuiderzeewijk komen er maar weinig kinderen bij. De buurthuizen organiseren wel activiteiten voor kinderen maar in geringe mate.

Niet iedereen is in staat om activiteiten met kinderen te begeleiden. De buurthuizen geven aan dat ondersteuning hierin zeer welkom is.

- Er komen professionele³ activiteitenbegeleiders voor voorbereiding, ondersteuning en uitvoering van activiteiten. De activiteitenleider ondersteunt de vrijwilligers van de buurthuizen in de uitvoering van kinderactiviteiten of voert zelfstandig deze activiteiten uit. Ook kunnen er op professionele wijze activiteiten aangeboden worden voor de groep 'tussen servet en tafellaken'. De samenwerking tussen kinderwerker en jongerenwerker maakt dit goed mogelijk. Voor de buurthuizen biedt het mogelijkheden de gebruikersgroep te vergroten en ouders te interesseren voor vrijwilligerswerk in het buurthuis.

Noot 3 Professionals komen niet in dienst van de buurthuizen maar worden in een professionele welzijnsorganisatie ondergebracht en door een professional aangestuurd. De inzet van professionals wordt in goed overleg schriftelijk vastgelegd met de buurthuizen.

- Er komen professionele activiteitenbegeleiders die activiteiten aanbieden en/of de vrijwilligers ondersteunen in activiteiten voor volwassenen. Er worden activiteiten aangeboden die specifiek gericht zijn op een doelgroep van gemeentelijk beleid en mede gebaseerd op de uitkomsten van de wijkmonitor en vragen uit de wijk. Van andere organisaties die belang hebben bij de uitvoering van activiteiten in het buurthuis kan een bijdrage gevraagd worden (3D, Sportbedrijf, Swol enz.). Met de buurthuizen worden samenwerkingsafspraken gemaakt rond de inzet van de activiteitenbegeleiders. Bij nieuwe activiteiten kunnen nieuwe gebruikersgroepen het buurthuis binnen komen en nieuwe vrijwilligers geworven.
- Jaarlijks wordt geïnventariseerd welke activiteiten, vanuit gemeentelijk beleid en de vraag vanuit de wijken, aangeboden dienen te worden. Daar waar de vraag het grootste is, worden de activiteitenbegeleiders ingezet. Met de buurthuizen worden de gewenste activiteiten besproken en worden afspraken vastgelegd in de subsidiebeschikking van elk buurthuis. De buurthuizen financieren deze activiteiten uit de activiteitensubsidie van de gemeente. Per saldo levert dit geen extra activiteiten in het buurthuis op, maar andersoortige activiteiten dan tot nu toe gebruikelijk. De gemeente financiert de activiteitenbegeleiders.

Een belangrijk aandachtspunt zijn nieuwe initiatieven en nieuw beleid vanuit de gemeente.

Alleen door professionalisering van het buurthuiswerk is het mogelijk een antwoord te geven op *wijkgerichte activiteiten, de Brede School, een aanbod voor specifieke groepen en vernieuwing van de werksoort*.

Dit kan niet zondermeer verwacht worden van de vrijwilligers. Wel dat zij bereidt zijn mee te denken, mee te werken en het buurthuis openstellen voor deze activiteiten. Of de voorgestelde professionele inzet voldoende is, zal moeten blijken in de praktijk.

4.4 Samenwerking in de wijk

Uit de gesprekken met direct betrokkenen en uit de werkconferentie is naar voren gekomen dat alle organisaties het belangrijk vinden met elkaar samen te werken. Toch gebeurt dit niet of nauwelijks. Er is blijkbaar niemand die de verantwoordelijkheid neemt om dit voor elkaar te krijgen. Samenwerking is van belang om de functies die in de wijk aanwezig zijn, te versterken en een sluitend pakket van maatregelen, die ten goede komen aan de wijk, te realiseren.

- De onderlinge contacten en samenwerking tussen de organisaties in de wijk wordt versterkt. De wijkteams die in elke wijk actief zijn bestaan uit vertegenwoordigers van professionele organisaties. De buurthuizen zijn hierin niet vertegenwoordigd omdat het hier gaat om vrijwilligers. Dit zou wel moeten omdat de buurthuizen zo meer zicht krijgen op wat er speelt in de wijk en waar zij vervolgens als buurthuis een rol in kunnen spelen.
- Buurthuizen gaan deelnemen aan de wijkteams. De wijkcoördinator stuurt de samenwerking tussen de verschillende organisaties aan. Het belang van de buurthuizen in deze is, dat gezamenlijk afspraken gemaakt kunnen worden over het organiseren van activiteiten in het buurthuis, die ten goede komen aan de buurt. Alle organisaties dragen hun steentje daaraan bij. Het is niet zo dat alleen de buurthuizen verantwoordelijk zijn maar de organisaties met elkaar. De buurthuizen moeten bereidt zijn deze activiteiten in het buurthuis te organiseren (zelf of in samenwerking met professionals).
- Buurthuizen worden niet betrokken bij individuele probleemgevallen in de wijk. Dit kan belastend zijn voor de vrijwilligers.

Buurthuizen worden alleen betrokken bij het oplossen van knelpunten in de wijk als het gaat om sociale vraagstukken op wijkniveau. Dit kan betekenen dat het wijkteam de vergadering opdeelt in individuele en wijkgerichte aanpak.

Bij het tweede deel participeren de buurthuizen mee in het overleg. Wijkgericht werken heeft als doelstelling te komen tot een integrale aanpak op buurtniveau. Zij zijn daarom de eerst verantwoordelijke om door middel van het wijkteam deze integrale aanpak ook voor sociaal cultureel werk te realiseren.

Hoe weten we voldoende wat er in de wijken speelt om ook een adequaat antwoord te kunnen geven vanuit het buurthuiswerk?

Antwoord wordt gevonden in een goed functionerend wijkteam. Daarnaast moet gebruik gemaakt worden van de kennis die aanwezig is over de wijk bij de wijkraden. Maar er is structureel meer nodig. Met name de wijkmonitor moet antwoord geven op de vragen en behoeften van wijkbewoners.

- Het is dan ook van belang dat het wijkgericht werken de vragen voor de wijkmonitor integraal binnen het gemeentelijk apparaat inventariseert door alle sectoren direct te betrekken. Van de sectoren wordt verwacht dat zij wijkgerichte doelstellingen formuleren.

4.5 Ondersteuning vrijwilligers

Als het buurthuiswerk inhoudelijk versterkt wordt, wat is er dan verder nodig om de vrijwilligers te ondersteunen?

De besturen worden ondersteund door de adviseur buurthuiswerk in de dagelijkse werkzaamheden, dit blijft zo. Maar dit is niet voldoende voor alle buurthuisbestuurders. Een aantal bestuurders werkt meer dan 30 uur per week voor het buurthuis. Dit maakt deze buurthuizen kwetsbaar. Deze bestuursleden kunnen het werk niet overdragen op andere vrijwilligers omdat die niet of onvoldoende beschikbaar zijn. Voor deze buurthuizen maar ook voor de gemeente is het van belang enige continuïteit te realiseren door:

- Een professionele beheerder aan te stellen (beheerfunctie CAO welzijn). Deze is verantwoordelijk voor de dagelijkse openstelling van het buurthuis, zodat het buurthuis zowel overdag als 's avonds haar inloopfunctie heeft. Zorgt dat activiteiten kunnen plaatsvinden, regelt de bezetting van de ruimten en maakt afspraken met derden rond de verhuur van ruimten. Vooraf worden afspraken met de besturen gemaakt over de taken die de beheerder zelfstandig uit gaat voeren.

De huidige beheerders hebben een W.I.W. baan. Het gaat in de meeste gevallen om mensen die extra begeleiding vragen van de vrijwilligers. Terwijl er juist een beheerder nodig is die zelfstandig taken uit voert en het bestuur ontlast. Een bijkomstigheid is dat additionele banen gaan verdwijnen door kabinetsbeleid.

Het vrijwilligersbestand loopt in alle buurthuizen terug. Dit is een landelijke trend. Willen de buurthuizen in de toekomst goed blijven functioneren dan is er extra aandacht nodig voor de werving van vrijwilligers.

Het vinden en binden van vrijwilligers is een eerste verantwoordelijkheid van de besturen zelf. Maar enige ondersteuning in het werven van vrijwilligers is noodzakelijk omdat het steeds moeilijker is vrijwilligers te binden aan het buurthuiswerk.

- Het steunpunt vrijwilligerswerk moet zijn bestaansrecht nog waar maken. Maar zij hebben een belangrijke rol in het werven en binden van vrijwilligers. Het steunpunt kent een tijdelijke financiering. De vraag is wat er daarna gaat gebeuren. Bij de evaluatie van het steunpunt moet in ieder geval meegenomen worden wat de bijdrage is geweest van het steunpunt in het vinden van vrijwilligers voor het buurthuiswerk.

Via het buurthuisoverleg zou de ondersteuning van de buurthuisbesturen inzake wet en regelgeving gezamenlijk opgepakt moeten worden. De adviseur speelt hierin een bemiddelende en coördinerende rol richting gemeente.

- De verantwoordelijke gemeentelijke afdelingen dienen ervoor te zorgen dat de wettelijke eisen op elkaar afgestemd worden en uitvoerbaar voor de buurthuizen.

4.6 Overige voorstellen

4.6.1 Activiteitenoverzicht

In het buurthuisoverleg is afgesproken om gezamenlijk bij de start van elk nieuw seizoen een wijkkrant op stedelijk niveau uit te brengen.

- De gemeente ondersteunt het initiatief financieel omdat het op stedelijk niveau eenheid creëert in het buurthuiswerk en het de samenwerking tussen buurthuizen onderling bevordert. De bewoners komen meer te weten over het aanbod in de buurthuizen, de participatie van bewoners kan daardoor vergroot worden. De gemeente kan ook gebruik maken van het krantje om haar buurthuiswerkbeleid toe te lichten. Het is een goede PR voor de buurthuizen en doordat de gemeente dit initiatief ondersteunt hoeft de continuïteit van de jaarlijkse uitgaven niet in gevaar te komen.

4.6.2 Jaarverslagen

De jaarverslagen van de verenigingen geven onvoldoende inzicht in de financiële situatie.

- Het Palet en de Windhoek leveren met ingang van 2004 een jaarverslag conform de jaarverslagen van de stichtingen. Dat wil zeggen dat uit de jaarverslagen de financiële situatie over meerdere jaren inzichtelijk moet zijn gemaakt. Er wordt geen accountantsverslag gevraagd.

4.6.3 De accommodaties

De buurthuisbesturen zijn over het algemeen tevreden over de samenwerking met de gemeente als het gaat om het onderhoud van de gebouwen. Op dit moment is er geen reden om fors te investeren in de buurthuizen.

Het Palet en de Windhoek zijn kleine buurthuizen die over onvoldoende bergruimte beschikken om spullen op te slaan. Spullen worden daarom in gangen opgeslagen of in de activiteitenruimten.

- De gemeente realiseert opslagruimte voor Het Palet en de Windhoek. Hierdoor komt er binnen deze twee buurthuizen meer ruimte vrij voor het uitvoeren van activiteiten.

Er zijn geen buurthuizen in de wijk Botter en de Landerijen. Het is de vraag of in deze wijken accommodaties moeten komen en er dient dan ook een antwoord te komen over hoe het beheer te regelen. De mogelijkheid om sociaal culturele activiteiten aan te bieden door gebruik te maken van reeds aanwezige voorzieningen moet onderzocht worden.

- Er zal een voorstel geschreven worden waarin antwoord gegeven wordt op de noodzaak van een buurthuis in beide wijken en de wijze waarop sociaal culturele activiteiten aangeboden kunnen worden.

De gemeente bereidt op dit moment een voorstel voor in het kader van het gehandicaptenbeleid om accommodaties toegankelijk te maken.

- De buurthuizen worden in dit voorstel meegenomen.

4.6.4 Buurthuizen onder een dak met wijkposten

Regelmatig wordt geopperd dat het goed zou zijn de buurthuizen en wijkposten samen te voegen. Buurthuis De Bever en De Roef delen een dak met de Wijkpost. Andere buurthuizen geven aan wel goede contacten te hebben met de wijkpost en een goede samenwerking tussen buurthuis en wijkpost belangrijk te vinden.

Samenwerking komt niet tot stand door functies in een gebouw te plaatsen. Samenwerking komt tot stand doordat organisaties zich bewust zijn van de meerwaarde van deze samenwerking en daarover ook afspraken maken in het belang van de wijkbewoners. Pas dan heeft het samenvoegen meerwaarde (laagdrempelig voor bezoekers, samen activiteiten ontwikkelen voor de wijk, begrip en kennis van elkaars functioneren in de wijk, duidelijk herkenbaar en aanwezig in de wijk, gezamenlijk belang voor de wijk). Ook kan het gezamenlijk inzetten van functies (bv een gezamenlijke beheerder aanstellen) leiden tot efficiëntie.

In de discussie over mogelijke samenvoeging dienen ook de Brede School en de wijkagent betrokken te worden.

Vanuit het buurthuiswerk wordt samenvoegen gezien als een kans tot betere dienstverlening aan de wijkbewoners.

- De wens om buurthuizen en wijkposten samen te voegen wordt integraal ambtelijk (afdeling welzijn en afdeling wijkgericht werken) voorbereidt en er wordt een voorstel voor gedaan.

Op dit moment worden er met vier buurthuisbesturen (Dukdalf, Brink, Windhoek en Joon) overlegd over de mogelijkheden om de wijkpost en het buurthuis onder een dak te brengen.

4.7 Evaluatie

Twee jaar na vaststelling van de nota wordt het vastgestelde beleid geëvalueerd. Deze evaluatie heeft als doel de resultaten van het nieuwe beleid in kaart te brengen en zo nodig voorstellen tot aanpassingen te kunnen doen.

4.8 Stappenplan uitvoering nieuw beleid

De voorstellen voor nieuw beleid worden binnen een bepaalde periode gerealiseerd. In ieder geval na het vaststellen van de nota buurthuiswerk in de gemeenteraad.

De planning ziet er als volgt uit:

beleid	start uitvoering	gerealiseerd	actie
doelstelling buurthuiswerk	na vaststellen buurthuisnota	voorjaar 2004	sector samenleving
aanstellen 3 beheerders	budget is beschikbaar	zomer 2004	sector samenleving professionele welzijnsorganisatie
financiële middelen professionals	aanvragen bij voorjaarsnota 2004	2005	sector samenleving
deelname buurthuizen aan wijkteams	na vaststellen buurthuisnota	voorjaar 2004	wijkgericht werken/wijkcoördinator
uitbrengen wijkkrant op stedelijk niveau	reeds gestart	eind 2003	buurthuisoverleg

voorstel samenvoegen wijkpost en buurthuis	voorbereiding gestart	eind 2004	sector samenleving en wijkgericht werken
bergruimte de Windhoek en het Palet	aanvragen bij voorjaarsnota 2004	2005	sector samenleving
voorstel witte vlekken Botter en Landerijen		eind 2004	sector samenleving
toegankelijkheid buurthuizen voor gehandicapten	meenemen in gehandicaptenbeleid	2004	sector samenleving
functie en taken* beschrijving professionele inzet buurthuiswerk	via subsidieafspraken	2005	professionele welzijnsorganisatie
inventarisatie gewenst activiteitenaanbod	voorafgaand aan subsidiebeschikkingen	2005	sector samenleving
afstemmen wettelijke eisen regelgeving	na vaststellen nota	voorjaar 2004	managementteam
evaluatie	na twee jaar	2007	sector samenleving

*Voor beheerders eerder invullen.

5 Mogelijke scenario's voor professionalisering

Op de begroting van de gemeente is een bedrag van € 80.000,- op jaarbasis opgenomen voor nieuw buurthuisbeleid. Hiervan is inmiddels € 4.200,- structureel bestemd voor de gezamenlijk uit te brengen wijkkrant. € 75.800,- is onvoldoende om alle voorstellen in deze nota te bekostigen. Daarom worden mogelijke scenario's geschetst waaruit gekozen kan worden. De scenario's staan niet op volgorde van prioriteit. Onderstaande scenario's tezamen is de minimale inzet die noodzakelijk is om het buurthuiswerk te professionaliseren en in stand te houden. Tevens biedt het de mogelijkheid te komen tot kwaliteitsverbetering. De evaluatie zal straks moeten uitwijzen of er voldoende geïnvesteerd is.

5.1 Financiering nieuw beleid

Scenario 0

Er wordt niet geïnvesteerd.

Voordelen: kostenbesparend voor gemeente

Nadelen: geen professionalisering, geen kwaliteitsimpuls, geen adequate ondersteuning van vrijwilligersinzet.

Scenario 1

Er worden in 2004 drie beheerders aangesteld voor 32 uur per week (maximaal MBO niveau). De volgende buurthuizen komen hier voor in aanmerking: De Windhoek, De Bever en De Dukdalf. Dit wordt structureel gefinancierd uit het beschikbare budget op de begroting buurthuiswerk. De Windhoek heeft aangegeven geen professionals te willen. Toch vindt de gemeente het van belang het buurthuis, en met name het bestuur, te ondersteunen en enige continuïteit te waarborgen.

Voordelen: Het bestuur wordt ontlast en er is continuïteit in de openstelling en beschikbaarheid van de gebouwen. De financiële middelen zijn beschikbaar op de gemeentelijke begroting.

Nadelen: De Joon wordt niet ontlast, zou wel moeten.

Scenario 2

Er worden financiële middelen vrij gemaakt op de gemeentelijke begroting om een professionele beheerder aan te stellen in De Joon.

Voordelen: Binnen deze 2 scenario's worden de 4 buurthuisvoorzitters die meer dan 30 uur besteden aan het buurthuis ontlast.

Nadelen: structurele subsidie noodzakelijk: € 25.000,-.

Scenario 3

Alle buurthuizen krijgen een professionele beheerder.

Voordelen: zie scenario 1

Nadelen: structurele subsidie noodzakelijk. Vier buurthuizen: 4 x € 25.000,- = € 100.000,- structureel.

Scenario 4

Om het aanbod voor kinderen te vergroten en kwalitatief te verbeteren worden er twee activiteitenbegeleiders voor elk 24 uur aangesteld.

Deze capaciteit is voldoende om wekelijks acht kinderactiviteiten aan te bieden en/of te ondersteunen.

Voordelen: kinderen kunnen in de eigen wijk deelnemen aan activiteiten.

Aanbod wordt professioneel uitgevoerd. Ouders worden meer betrokken bij het buurthuiswerk.

Nadelen: De organisatie van de activiteiten zal met tussenkomst van een professionele welzijnsorganisatie tot stand moeten komen.

Extra kosten: 2 x € 35.000,- = € 70.000,- structureel

Scenario 5

Om het aanbod voor met name ouderen en etnische minderheden te vergroten en kwalitatief te verbeteren worden er twee activiteitenbegeleiders aangesteld voor 24 uur per week.

Deze capaciteit is voldoende om wekelijks acht activiteiten voor volwassenen aan te bieden.

Voordelen: vernieuwend aanbod mogelijk.

Groter bereik onder groepen die nu niet of weinig in het buurthuis komen.

Nadelen: idem scenario 4.

Scenario 6

Het Palet en De Windhoek krijgen opslagruimte.

Extra kosten: aan de hand van een programma van eisen incidenteel budget beschikbaar stellen.

Scenario 7

Verdere uitbreiding met professionele ondersteuners.

scenario	reeds begroot	2004 nieuw	2005 nieuw	totaal
1	75.000			75.000
2		25.000		25.000
3		100.000		100.000
4		70.000		70.000
5		70.000		70.000
6			pm	
7			pm	
totaal	75.000,-	265.000,-	-	340.000

5.2 Aanhaken professionals

Wanneer er professionele beheerders en activiteitenbegeleiders worden aangesteld dient de vraag beantwoord te worden waar deze functies aan te haken.

Voorstel 1

Alle functies worden aangehaakt bij 3D.

Voordelen:

- Bestaande organisatie.
- Bij 3D werken jongerenwerkers. Door de kinderwerkers hier onder te brengen kan er binnen deze organisatie samenwerking en afstemming plaatsvinden tussen het kinder- en jongerenwerk. De kennis rond de jeugd in Lelystad en de gezinnen van deze jeugd wordt vergroot. Ook kunnen er op professionele wijze activiteiten worden georganiseerd voor de groep 'tussen tafellaken en servet'.
- De beheerders komen ook in dienst van 3D. Door alle professionals die ingezet worden ten behoeve van het sociaal cultureel werk in een stichting onder te brengen, blijven de lijnen tussen de buurthuizen en de professionele instelling kort. Ook voor andere organisaties is het prettig en duidelijk dat zij bij één organisatie terecht kunnen.
- De adviseur buurthuiswerk zou om dezelfde reden ondergebracht moeten worden bij 3D.

Nadelen:

- De adviseur moet van organisatie veranderen.
- Er is geen expertise met vrijwilligers.
- Er is nog onvoldoende vertrouwen bij de buurthuizen voor 3D.

Voorstel 2

Alle functies worden aangehaakt bij Pluspunt.

Voordelen:

- Bestaande organisatie
- Alle ondersteuning voor de buurthuizen komt onder een dak.
- De adviseur buurthuiswerk is reeds ondergebracht bij Pluspunt.
- Vrijwilligersondersteuning zit hier ook.
- Pluspunt heeft de voorkeur van de buurthuisbesturen.
- De gemeente hoeft alleen met Pluspunt afspraken te maken voor wat betreft de ondersteuning van de buurthuizen.

Nadelen:

- Jongerenwerkers en kinderwerkers worden aangestuurd door twee verschillende organisaties. Dit kan belemmeringen opwerpen in de samenwerking.

Voorstel 3

Functies aanhaken bij Perspectief. Perspectief richt zich op toeleiding naar werk. De functie sociaal cultureel werk past hier niet vanzelfsprekend binnen.

Bijlagen

Bijlage 1 Notulen discussie werkconferentie

Notulen

Deelnemers hebben eerst allemaal aangegeven welke knelpunten/problemen zij ervaren als het gaat om buurthuiswerk.

Nadat alle knelpunten benoemd zijn, hebben de deelnemers maximaal 3 stickers geplakt op de knelpunten die zij het meest urgent vinden.

Daarna is er een discussie gevoerd over mogelijke oplossingsrichtingen voor de benoemde knelpunten.

Professionaliseren (26 prioriteit stickers)

Men heeft een probleem met de banenpooler in de buurthuizen. De besturen vinden het moeilijk aansturen omdat een dergelijk beheerder ook (lichamelijke) beperkingen kent. Het is ook moeilijk een goede beheerder te vinden die de verantwoordelijkheid van het beheer aan kan.

Er wordt te weinig gebruik gemaakt van de bestaande netwerken van professionals.

Er is een tekort aan professionals die bewoners begeleiden, daarnaast worden vrijwilligers ook vaak te weinig begeleid.

Er is teveel versnippering van de activiteiten.

Men kan een overkoepelend orgaan aanstellen, er is vooral bij de betaalde krachten behoefte aan een brede welzijnsvoorziening. Hierop komt de vraag naar voren of de professionele ondersteuning niet onder de buurthuisbesturen kan worden gehangen.

Men merkt op dat deze vraag: een professional onder het bestuur van het buurthuis of onder het gemeentelijk apparaat/ bestuur, een politieke vraag is en dat deze daar ook uitsluitsel in moet geven.

Opgemerkt wordt dat de fysieke samenhang van belang is en hier moet de gemeente als werkgever in optreden.

Het idee wordt gelanceerd van een soort professionele uitleenbibliotheek waar buurthuisbesturen op aanvraag expertise kunnen "lenen" en inhuren. Hierbij wordt opgemerkt dat het nadeel is dat het gebruik hiervan afhankelijk is van de buurthuisbesturen. Men is bang dat de buurthuisbesturen onvoldoende bereid zijn expertise "van buiten toe te laten". Dit wordt ontkend door de aanwezige vertegenwoordigers van de verschillende buurthuizen.

Men heeft voornamelijk behoefte aan de volgende professionals:

- Kinderwerker.
- Opbouwwerker met een brede functie.

De huidige trend is om agogen in te zetten die breed inzetbaar zijn. Anderen zijn echter bang dat het teruggaat naar de oude situatie ten tijde van de SBL (stichting Buurthuiswerk Lelystad)

Ook vindt men dat het aanbod van de buurthuizen nog veel te weinig is gericht op de bewoners en de vragen in de wijk.

Men vraagt zich praktisch af wie het nu daadwerkelijk gaat coördineren. Het direct aansturen van de activiteiten kan worden gedaan door een soort 'bemiddelaar' in activiteiten. Men vraagt zich af wat de mogelijkheden zijn van een detacheringconstructie van de professional bij de buurthuizen. Men denkt dat dit moeilijk is door de verschillen in mogelijkheden van de verschillende buurthuisbesturen.

Integrale samenwerking (9 prioriteit stickers)

Wat is er mis met de samenwerking?

Duidelijk beleid van de gemeente Lelystad ontbreekt, de professional moet worden gecoördineerd. Er is niemand die dat nu doet of oppakt. Men ervaart een gebrek aan leiding die door iemand of door een organisatie wordt genomen. Men heeft ook moeite met de vraag waar de beslissingsbevoegdheden ligt, bij de besturen of bij de gemeente.

De ingrediënten zijn er al, de netwerken van professionals zijn al gelegd, maar de professional in de buurthuizen ontbreekt nog teveel. Hier ligt een blinde vlek. Er is behoefte aan iemand die de samenwerking op zich neemt.

Het eigen stukje initiatief ontbreekt hier vaak ook nog teveel.

Ook ervaart men het gebrek van een duidelijk aanspreekpunt. Waar liggen de bevoegdheden en waar liggen de verantwoordelijkheden bij zowel de besturen maar ook bij de gemeente.

De wil om samen te werken in een wijk is er vaak wel maar komt nog onvoldoende van de grond. Dit kan echter wel tot een bundeling van mogelijkheden leiden en er zijn goede ervaringen (De roef).

De wethouder merkt op dat hij huiverig staat tegenover een overkoepelende organisatie, ervaringen in het verleden zijn daar een onderdeel van. Hij wijst echter niets bij voorbaat af maar wil voorop stellen dat efficiënt gebruik moet worden gemaakt van (financiële) middelen. Hij wil deze middelen gericht aanwenden voor het buurthuiswerk.

Er wordt gewezen op het belang van de *wil* om samen te werken, is deze er?

Met het installeren van een coördinator of het verzinnen van constructies alleen kom je er niet. Mensen moeten willen en zelf initiatieven nemen om samen te werken.

Men merkt op dat besturen van buurthuizen moeilijk te vergelijken zijn met betaalde krachten en dat is een gegeven dat niet uit het oog mag worden verloren. Buurthuisbesturen zien dit echter iets genuanceerder. Er zijn bepaalde blinde vlekken aanwezig in het sociaal cultureel werk binnen Lelystad.

Jeugd en doelgroepen betrekken (8 prioriteit stickers)

De functie van het buurthuiswerk moet breed zijn en moet ook mensen stimuleren. Je moet weten welke mogelijkheden je mensen kunt bieden. De signaalfunctie uit de wijk moet beter of het moet beter worden opgepakt. Men heeft het gevoel dat men de vraag nog te weinig kan achterhalen. Ook hier rijst de vraag wie dit kan of wil oppakken.

Buurthuisdoelgroepen: men verdiept zich nog te weinig in de wensen van de verschillende wijkbewoners. Men moet daarbij ook beseffen dat de laatste jaren de bevolking in de wijken steeds diverser is geworden en dat daardoor ook een ander soort activiteiten plaats moet vinden.

De niet betaalde krachten merken op dat afspraken met professionals niet altijd worden nagekomen en dat dit vaak tot problemen kan leiden bij de buurthuizen.

Wat wil men in een wijk (7 prioriteit stickers)

Ook hier is het van belang om de bestaande netwerken bij elkaar te brengen. Contacten met de wijkraad en wijkgericht werken zijn essentieel. Ook organisaties als de SWOL en 3 D zijn belangrijke partners in een wijk.

De algemene tendens is dat het enorm lastig is jongeren te benaderen. Ook activiteiten voor kinderen vergen veel inzet.

Het is een moeizaam proces waarbij veel steun uit het veld nodig is. De signalen uit het veld moeten daarnaast niet alleen blijven hangen in de netwerken zelf maar moeten ook duidelijk worden vertaald en gecommuniceerd naar de gemeente.

De ervaring is dat de structuren van de professionals aanwezig zijn maar dat de koppeling met de behoefte uit het veld nog onvoldoende aanwezig zijn. Ook wordt de vraag gesteld of de wijkraden wel een goede afspiegeling is van de samenstelling van de buurt. Dit wordt door sommige aanwezigen gedeeld maar de vraag hoe men een ieder kan bereiken wordt dan ook gesteld. Er wordt voorgesteld het meer naar de straat toe te brengen: dat kan d.m.v. wijkessies.

Men wil tot slot benadrukken dat veel kritiek deze middag zich richt op de tekortkomingen van de buurthuizen maar dat men niet uit het oog moet vergeten dat het om niet-betaalde krachten gaat. Ze hebben misschien niet allemaal het niveau dat iedereen graag zou willen maar daar moet ook rekening mee worden gehouden. De noodzaak om de vacatures voor vrijwilligers zo goed mogelijk op te vullen heeft een ieder duidelijk op het netvlies, daar is het pluspunt ook een belangrijke speler in.

Men geeft de gemeente dan ook duidelijk (de opdracht) mee om ontwikkelingen en mogelijkheden op het gebied van soc. cultureel werk en de vrijwilligers ook vanuit het vrijwilligersbeleid aan te sturen of een impuls te geven.

Bijlage 2 Bevolkingsgegevens

Tabel B2.1 Prognose

wijk	jaar	0-14 jaar	15-64 jaar	65 +
centrum	2002	1123	4462	823
	2005	1278	4664	785
	2012	1569	5107	940
wijk 1	2002	2600	9067	1457
	2005	2632	9008	1503
	2012	2636	8859	1737
scheperwijk	2002	5261	19821	2658
	2005	5230	19568	2848
	2012	5726	20806	3798
haven	2002	935	3639	272
	2005	1022	3990	407
	2012	1439	5478	789
boswijk	2002	1586	5846	655
	2005	1610	5878	706
	2012	1545	5599	889
waterwijk	2002	1510	4506	290
	2005	2026	6627	493
	2012	2163	7163	859
zuid	2012	361	1306	95

wijk 1 = atol- en zuiderzeewijk

scheperwijk = kempenaar, kogge, gondel, schouw

haven = haven, kust en botter

Uitgaande van gematigde groei, ziet de prognose voor heel Lelystad er zo uit:

2002 66.512

2005 70.172

2012 78.863

Bijlage 3 Tabellen

Bezettingsgraad per dag

Maandag

accommodatie	6-9 uur	9-12 uur	12-15 uur	15-18 uur	18-21 uur	21-24 uur
De Bever		x				
De Brink		x	x	x	x	x
De Dukdalf	x	x	x	x	x	
De Joon		x			x	
De Krakeling		x	x	x	x	x
De Roef		x		x	x	x
Het Palet			x		x	x
De Windhoek	x	x	x	x		

Dinsdag

accommodatie	6-9 uur	9-12 uur	12-15 uur	15-18 uur	18-21 uur	21-24 uur
De Bever		x				
De Brink		x		x	x	x
De Dukdalf	x	x	x	x	x	x
De Joon		x	x	x	x	x
De Krakeling		x		x	x	x
De Roef		x			x	x
Het Palet			x	x	x	x
De Windhoek	x	x	x	x	x	x

Woensdag

accommodatie	6-9 uur	9-12 uur	12-15 uur	15-18 uur	18-21 uur	21-24 uur
De Bever		x				
De Brink		x		x	x	x
De Dukdalf		x	x	x	x	
De Joon		x	x	x		
De Krakeling		x	x	x	x	x
De Roef		x	x	x	x	x
Het Palet			x	x	x	
De Windhoek		x	x		x	x

Donderdag

accommodatie	6-9 uur	9-12 uur	12-15 uur	15-18 uur	18-21 uur	21-24 uur
De Bever		x				
De Brink		x	x	x	x	x
De Dukdalf	x	x	x	x	x	x
De Joon		x			x	x
De Krakeling		x			x	x
De Roef		x	x		x	x
Het Palet		x	x		x	
De Windhoek	x	x	x	x	x	x

Vrijdag

accommodatie	6-9 uur	9-12 uur	12-15 uur	15-18 uur	18-21 uur	21-24 uur
De Bever		x				
De Brink		x	x	x	x	x
De Dukdalf	x	x			x	x
De Joon		x		x	x	x
De Krakeling		x				
De Roef		x			x	x
Het Palet					x	x
De Windhoek	x	x			x	x

Zaterdag

accommodatie	6-9 uur	9-12 uur	12-15 uur	15-18 uur	18-21 uur	21-24 uur
De Bever	x	x				
De Brink			x			
De Dukdalf					x	x
De Joon		x	x	x	x	x
De Krakeling						
De Roef	x	x	x		x	x
Het Palet			x	x	x	x
De Windhoek					x	x

Zondag

accommodatie	6-9 uur	9-12 uur	12-15 uur	15-18 uur	18-21 uur	21-24 uur
De Bever	x		x			
De Brink						
De Dukdalf		x	x	x		
De Joon**						
De Krakeling			x	x		
De Roef		x				
Het Palet		x	x	x		
De Windhoek			x	x		

**zondag is wisselvallig

Bezettingsgraad per buurthuis

De Bever

dag	6-9 uur	9-12 uur	12-15 uur	15-18 uur	18-21 uur	21-24 uur
maandag			x	x	x	x
dinsdag		x	x	x	x	x
woensdag		x	x	x	x	x
donderdag		x	x	x	x	x
vrijdag		x	x	x	x	x
zaterdag			x	x	x	x
zondag			x	x		

De Brink

dag	6-9 uur	9-12 uur	12-15 uur	15-18 uur	18-21 uur	21-24 uur
maandag		x	x	x	x	x
dinsdag		x		x	x	x
woensdag		x	x		x	x
donderdag		x	x	x	x	x
vrijdag		x	x	x	x	x
zaterdag		x*	x			
zondag						

* rommelmarkt 1x per maand

De Dukdalf

dag	6-9 uur	9-12 uur	12-15 uur	15-18 uur	18-21 uur	21-24 uur
maandag	x	x	x	x	x	
dinsdag	x	x	x	x	x	x
woensdag		x	x	x	x	
donderdag	x	x	x	x	x	x
vrijdag	x	x			x	x
zaterdag					x	x
zondag		x	x	x		

De Joon

dag	6-9 uur	9-12 uur	12-15 uur	15-18 uur	18-21 uur	21-24 uur
maandag		x			x	
dinsdag		x	x	x	x	x
woensdag		x	x	x		
donderdag		x			x	x
vrijdag		x		x	x	x
zaterdag		x	x	x	x	x
zondag*						

* Zondag is wisselvallig.

De Krakeling*

dag	6-9 uur	9-12 uur	12-15 uur	15-18 uur	18-21 uur	21-24 uur
maandag		x	x	x	x	x
dinsdag		x		x	x	x
woensdag		x	x	x	x	x
donderdag		x			x	x
vrijdag		x				
zaterdag						
zondag			x	x		

* Vergaderingen zijn in dit overzicht niet meegenomen

De Roef

dag	6-9 uur	9-12 uur	12-15 uur	15-18 uur	18-21 uur	21-24 uur
maandag		x		x	x	x
dinsdag		x			x	x
woensdag		x	x	x	x	x
donderdag		x	x		x	x
vrijdag		x			x	x
zaterdag	x	x	x		x	x
zondag		x				

Palet

dag	6-9 uur	9-12 uur	12-15 uur	15-18 uur	18-21 uur	21-24 uur
maandag			x		x	x
dinsdag			x	x	x	x
woensdag			x	x	x	
donderdag		x	x		x	
vrijdag					x	x
zaterdag			x	x	x	x
zondag		x	x	x		

De Windhoek

dag	6-9 uur	9-12 uur	12-15 uur	15-18 uur	18-21 uur	21-24 uur
maandag	x	x	x	x		
dinsdag	x	x	x	x	x	x
woensdag		x	x		x	x
donderdag	x	x	x	x	x	x
vrijdag	x	x			x	x
zaterdag					x	x
zondag			x	x		

Wekelijkse activiteiten voor...

accommodatie	kinderen	volwassenen	allochtonen	totaal	eenmalig maand/jaar
De Bever	4	11		15	6
De Brink	5	18		23	1
De Dukdalf	2	15		17	3
De Joon (begr)	4	17		21	
De Krakeling	1	18	2	21	6
De Roef	1	20	2	23	3
Palet	7**	14		21	
De Windhoek	3	12	1	16	10

** incl. jeugddisco tot 14 jaar en vanaf 14 jaar

Ruimtelijke indeling m²

	zalen		vergader/kantoor		sanitair		kantine/bar/- keuken/hal		opslag		buiten/overig	
	aantal	m2	aantal	m2	aantal	m2	aantal	m2	aantal	m2	aantal	m2
De Bever	3	-	1	-	4	-	3	-	1	-	-	-
Den Brink	4	-	1	-	4	-	2	-	1	-	3	-
De Dukdalf	4	350	4	61	6	25	2	80	3	75	1	25
De Joon	4	-	2	-	4	-	2	-	2	-	-	-
De Krakeling	4	400	3	44	8	30	2	46	4	60	3	90
De Roef	4	388,64	3	46,88	7	-	2	145,80	3	46,44	1	3,24
Het Palet	2	172	-	-	2	6	2	30	1	14	-	-
De Windhoek	2	120,60	1	20,25	3	-	2	44,5	2	16	-	-

Bijlage 4 Regelgeving

Deze gegevens zijn voornamelijk verstrekt door buurthuis de Roef. Zij hebben aangegeven met welke regelgeving zij te maken hebben.

Horecawet:

Hierbij moeten verplicht aanwezig zijn:

- Vakdiploma horeca
- Sociaal hygiëne
- Hygiëne code

Bij De Roef is in 2002 twee keer controle geweest van de Keuringdienst van Waren. Zij kijkt heel kritisch of er aan alle regels wordt voldaan.

De Hygiëne code heeft niet alleen te maken met de bar, maar ook met inkoop datum en houdbaarheidsdatum etcetera van alle etenswaren in huis. En vooral met de schoonmaakwerkzaamheden in het gebouw.

Hier moet de huishoudelijke kracht een lijst van bijhouden met exacte data van schoonmaken van elke ruimte.

Zij moet een lijst bijhouden van welke kleur doekjes etc. voor welk schoonmaakdoel wordt gebruikt.

De controle hierop is heel streng.

Er is hier een speciale map voor, deze is best uitgebreid, er zit een computerprogramma bij om alles per computer op te slaan. Handig als er controle komt.

Milieuwet:

Dit houdt niet alleen het hele BAL gebeuren in, maar ook heeft geluidsoverlast hiermee te maken.

Wat het BAL gebeuren betreft, ben je volgens mij aardig op de hoogte van wat hier allemaal bij nodig is naast de verplichte BHV-diploma's.

Wat de geluidshinder betreft, hebben wij een akoestisch onderzoek laten plaatsvinden. Contactpersoon hiervoor op de gemeente is Dhr. van Barneveld van milieuzaken. Als er bij hem regelmatig klachten binnenkomen via buurtbewoners of politie wat betreft geluidshinder, wordt er in de apparatuur een begrenzer geplaatst.

Kans en gokspelenwet:

Hiermee hebben we ook te maken bij bingo, zelfs als het om kinderbingo gaat.

De Roef houdt al ruim twee jaar geen bingo avonden meer.

De reden hiervoor is dat het wettelijk verplicht is om 40% winst te draaien.

Dit is niet haalbaar bij een bingo in buurthuizen, al helemaal niet bij kinderbingo. In het algemeen zijn de uitgaven van kinderactiviteiten altijd hoger dan de inkomsten.

Tabakswet

Deze gaat uit van de bescherming van de niet-roker.

Met ingang van 2004 geldt een rookverbod voor diverse instellingen, waaronder sociaal cultureel werk. Er kunnen nog wijzigingen aangebracht worden in de ontwerpfasen van de wet.

De ruimten moeten voorzien zijn van zichtbare niet-roken stickers. Een instelling kan een aparte rookruimte inrichten, dusdanig dat de overige ruimten geen hinder ondervinden. Het is niet duidelijk waar deze rokersruimte verder aan moet voldoen.

De beheerders van de gebouwen zijn verantwoordelijk voor de naleving van de wet.

De gemeente kan een bestuurlijke boete opleggen bij het niet naleven van de

tabakswet.

De buurthuizen verwachten minder klandizie en daarmee verlies van inkomsten. Een aparte rokersruimte vraagt om een financiële investering, er moet ruimte voor zijn en er zijn extra vrijwilligers nodig.

Het is overigens verplicht horecadiploma's zichtbaar op te hangen. Hier gelden ook weer regels voor. Een barmedewerker moet in het bezit zijn van een diploma.

BAL

Het programma BAL omvat 115 gemeentelijke genouwen van de sectoren Samenleving en Stadswerken. Het programma richt zich op het formuleren van beleid ten aanzien van de drie aandachtsgebieden: Brandveiligheidsmaatregelen, Asbestsanering en Legionellapreventie.

Resultaat van het programma

- het vastgoed in eigendom van de gemeente Lelystad voldoet aan de geldende wettelijke minimale normen op de drie voornoemde gebieden;
- alle gemeentelijke panden zijn in waarde vermeerderd omdat ze voldopen aan de wettelijke eisen;
- de veiligheid van personen in gebouwen is gegarandeerd;
- alle panden beschikken over een gebruikersvergunning;
- er is invulling gegeven aan het collegebesluit.

Bijlage 5 Monitorgegevens

Gegevens wijkmonitor 2001

Atolwijk – er zijn geen specifieke voorzieningen aanwezig voor ouderen en etnische minderheden. Aanbeveling vanuit de wijk: centra moeten toegankelijk worden voor specifieke doelgroepen zoals ouderen en minder validen en meer activiteiten voor jongeren.

Schepenwijk midden – meer voorzieningen en mogelijkheden voor vrijetijdsbesteding voor jongeren.

Zuiderzeewijk – Bewoners zijn tevreden over voorzieningenaanbod. Er wordt meer aandacht voor jongeren gevraagd.

Waterwijk – Gemiddelde score voor sociale samenhang in de wijk is laag. Er worden geen aanbevelingen gedaan voor sociaal culturele activiteiten.

Boswijk – om het aanbod van buurthuisactiviteiten uit te breiden moet professionalisering van het buurthuiswerk worden hersteld.

Kustwijk – voorzieningen voor ouderen scoort slecht.
Geen gegevens van Lelystad Haven en Botter beschikbaar omdat in 2001 hier nog geen wijkpost gevestigd was.

Gegevens uit de Omnibusenquête

Tabel B5.1 Tevredenheidspercentages

wijk	jongerenvoorzieningen	ouderenvoorzieningen
Zuiderzeewijk	30 %	55%
Atolwijk	17%	30%
Boswijk	24%	38%
Waterwijk	24%	43%
KeKoGoSc	19 %	28%
Kustwijk	25%	24%
Botterland	18%	25%
Haven	12%	6%
Stadshart	21%	32%
Lelystad totaal	21%	32%

Hoe hoger het percentage, hoe groter de tevredenheid.

Tabel B5.2 Oordelen van inwoners naar stadswijken (bron: Omnibusenquête 2001)

	Zuiderzee	Atolwijk	Boswijk	Waterwijk	KeKoGoSc	Kustwijk	Botter - Land.	Haven	Stadshart/Overige	Lelystad Totaal
Maximaal aantal respondenten	75	139	165	86	102	159	139	49	26	942
Voorzieningen (%(zeer) tevreden)										
Winkelvoorzieningen	88	86	85	55	87	74	80	50	86	78
Speelvoorzieningen	63	54	53	48	45	50	59	28	43	52
Straatverlichting	81	78	80	71	78	78	85	79	65	79
Groenvoorzieningen	66	85	72	65	79	75	67	57	74	73
Openbaar vervoer	68	63	63	65	75	45	59	47	39	60
Wegenonderhoud	50	44	47	61	59	50	58	61	21	52
Parkeergelegenheid	73	67	44	58	57	57	35	39	60	53
Schoonhouden openbare ruimte	37	38	39	49	46	50	42	46	33	43
Basisonderwijs	76	81	77	76	77	89	61	43	67	75
Jongerenvoorzieningen	30	17	24	24	19	25	18	12	31	21
Kinderopvang	50	34	45	60	41	48	33	44	25	43
Ouderenvoorzieningen	55	30	38	43	28	24	25	6	45	32
Gemiddelde rapportcijfers										
Huidige woning	7,3	7,7	7,7	7,4	7,6	8,1	8,1	8,0	7,7	7,8
Woonomgeving	6,4	7,2	7,2	6,4	7,3	7,5	7,4	7,2	7,3	7,2
Buurtvoorzieningen	6,5	6,5	6,6	6,0	6,6	6,0	6,6	5,7	6,5	6,4
Buurt leefbaarheid	6,7	7,2	7,2	6,4	7,1	7,4	7,5	7,1	7,4	7,1
Buurt veiligheid	6,8	6,9	6,9	6,3	7,2	7,4	7,5	7,2	6,8	7,1
Mensen in de buurt	6,6	7,0	7,2	6,5	7,2	7,3	7,3	7,3	7,5	7,1
Sfeer in de buurt	6,4	6,9	7,0	6,4	7,0	7,2	7,1	7,2	7,5	7,0
Wonen iha in Lelystad	6,8	7,1	7,0	6,7	7,0	7,0	7,3	7,4	7,0	7,1